

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie, Taplă Boris, Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar Natalia, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 iulie 2022, în cauza penală în privința lui,

Pistol Petru X., născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxx s. xxx str. xxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 21.08.2021– 25.05.2022;

Instanța de apel: 17.06.2022 – 12.07.2022;

Instanța de recurs: 05.09.2022 – 27.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 25 mai 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost încetată cauza penală despre acuzarea lui Pistol Petru, pe art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal.

2. Pentru a se pronunța prin sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Pistol Petru, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, cunoscând cu certitudine despre faptul că permisul de conducere cu nr. xxxxx, cu categoriile admise „A”, „B” și „H”, eliberat la 20.10.2003 pe numele său, la 02.08.2019 a fost ridicat de către subofițerul BP Sud al INSP al IGP al MAI Necesniuc Vadim în baza ordonanței din 02.08.2020 în procesul documentării faptului bănuielii rezonabile de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică de către el, Pistol Petru, având scopul de a i se elibera duplicat al permisului de conducere pe numele său, conștientizând faptul că în cazul condamnării riscă a fi aplicată pedeapsa penală cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, la 28.09.2019 s-a adresat cu cerere la BÎTDCA Cimișlia, solicitând restabilirea permisului de conducere menționat, ca rezultat pe numele lui fiind eliberat permis de conducere nr. xxxxx din 01.10.2019 cu categoriile admise „A”, „B” și „H”. Astfel, Pistol Petru, a făcut organului competent declarație necorespunzătoare adevărului, în scopul producerii unor consecințe juridice pentru sine și anume în scopul înlocuirii permisului de conducere a vehiculelor.

Acțiuni încadrate în temeiul art. 352¹ alin. (1) Cod penal – falsul în declarații, adică declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

3. La data de 26 mai 2022, procurorul în Procuratura raionului Cimișlia, Botezatu Valerian, nefiind de acord cu sentința emisă de judecătoria Cimișlia din data de 25 mai 2022, a înaintat apel prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a recunoaște vinovat pe Pistol Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, cu liberarea lui de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție.

3.1. În motivarea apelului a indicat că deși instanța a stabilit cu certitudine vinovăția lui Pistol Petru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, culpabilitatea lui fiind demonstrată prin probele administrate în cauza penală, inclusiv și prin declarațiile inculpatului care a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și a fost audiat sub jurământ, instanța de fond neîntemeiat a încetat procesul penal în privința lui.

Indică că infracțiunea încriminată lui Pistol Petru, potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal se clasifică drept infracțiune ușoară, or, pedeapsa maximă prevăzută de sancțiunea normei penale imputate este 1 an închisoare.

Conform prevederilor art. 53 lit. g) din Codul penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile:...prescripției de tragere la răspundere penală. Potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:...2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. Conform art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct. 4) - 9) din prezentul cod. În aceeași ordine de idei, articolul 275 pct. 4) Cod de procedură penală prevede că, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: ... a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Pornind de la prevederile normelor enunțate, consideră că aplicarea prescripției tragerii la răspundere penală față de inculpat nu constituie temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate, sau, ca excepție, a faptei prejudiciabile elementele căreia au fost identificate de către instanța de judecată (în sensul recalificării acțiunilor inculpatului în favoarea acestuia). Secțiunea 1 a Capitolului III al Titlului II al Părții Speciale al Codului de procedură penală, identifică doar trei categorii de sentințe ce urmează a fi adoptate de către instanțele de judecată la finalizarea examinării unei cauze penale și anume: sentințe de condamnare (art. 389 Cod de procedură penală); sentințe de achitare (art. 390 Cod de procedură penală); sentințe de încetare a procesului penal (art. 391 Cod de procedură penală).

Astfel, constată că în cazul când instanța nu a pronunțat sentință de achitare a inculpatului, unica soluție care urma a fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul expirării termenului de prescripție, o reprezintă sentința de

condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală și anume - fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Cât privește adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal pe motivul intervenirii amnistiei, indică că aceasta nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală, or potrivit alin. (1) - Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă: 1) lipsește plângerea părții vătămate, plângerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat; 2) a intervenit decesul inculpatului; 3) persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală; 4) există o hotărâre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă; 5) există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal; 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și 7) în cazurile prevăzute în art. 54-56 din Codul penal.

În speță, menționează că emiterea sentinței de încetare a procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție este exclusă de următoarele acte normative: art. 389 Cod de procedură penală, unica normă procesuală care permite a recunoaște persoana culpabilă de comiterea unei infracțiuni (art. 285 alin. (2), art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală); art. 391 Cod de procedură penală, care stipulează expres condițiile în care se adoptă sentința de încetare a procesului penal. În așa mod nu poate servi temei pentru încetarea procesului penal art. 391 alin. (1) pct. 6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, or, Codul de procedură penală prevede expres la art. 389 alin. (4) pct. 3) emiterea unei sentințe de condamnare fără stabilirea pedepsei și cu liberarea de pedeapsa penală în cazul expirării termenului de prescripție.

Cu referire la caz, instanța de fond a stabilit cu certitudine săvârșirea de către inculpat a infracțiuni ce i s-a încredințat. Astfel, consideră că instanța nu era în drept să înceteze procesul penal în privința lui Pistol Petru și urma să-l recunoască vinovat de fapta încredințată, fără a-i stabili pedeapsa cu liberare de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În circumstanțele descrise, consideră că instanța de fond a pronunțat o sentință neîntemeiată de încetare a procesului penal în privința inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 iulie 2022, a fost respins ca fiind nefondat apelul declarat de procurorul în procuratura raionului Cimișlia, Botezatu Valerian, fiind menținută sentința judecătorească a judecatoriei Cimișlia sediul central din 25 mai 2022, adoptată pe cauza penală privind învinuirea lui Pistol Petru X, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal.

4.1. Instanța de apel a constatat că până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul Pistol Petru prin cerere scrisă personal a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, indicând că, recunoaște vina în comiterea infracțiunii încredințate și este de acord cu încasarea juridică a faptelor încredințate. Totodată, în cadrul ședinței de judecată, inculpatul Pistol Petru prin cerere scrisă personal a solicitat încetarea procesului penal pe motivul intervenirii prescripției. Prin

încheierea protocolară din 06 mai 2022 instanța de fond a admis declarația inculpatului Pistol Petru și a dispus judecarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza de urmărire penală în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală.

Colegiul a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 25 mai 2022 este contestată cu apel de către acuzatorul de stat, în partea ce ține de încetarea procesului penal în privința inculpatului, în acest sens, s-a solicitat de a-1 recunoaște pe Pistol Petru vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, cu liberarea lui de pedeapsă pe motivul expirării termenului de prescripție.

Subsecvent, instanța de apel a constatat că în speță, a intervenit prescripția răspunderii penale, sau pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, legea prevede pedeapsă sub formă de închisoare de până la 1 an.

Respectiv, infracțiunea prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, fiind raportată la art. 16 din Codul penal, se va considera o infracțiune ușoară. Conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) din Codul penal, termenul de prescripție este de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Totodată, Colegiul concluzionează că instanța de fond legal a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Pistol Petru, pe art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție. Or, prescripția răspunderii penale constă în stingerea dreptului statului de a pedepsi și a obligațiunii infractorului de a suporta consecințele faptei sale, după trecerea unui anumit interval de timp prevăzut de lege de la data săvârșirii infracțiunii, indiferent dacă aceasta a fost sau nu descoperită ori infractorul – identificat.

S-a menționat că prin prevederile art. 60 Cod penal, sunt stabilite trei condiții cumulative, care se referă la aplicarea prescripției răspunderii penale: a) expirarea termenelor indicate în lege; b) pe parcursul termenelor indicate în lege nu se va săvârși o infracțiune de o anumită gravitate; c) persoana să nu se sustragă de la urmărirea penală. În funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite, determinată prin natura și specia pedepsei ce poate fi aplicată pentru comiterea acesteia, legea stabilește următoarele 5 tipuri de prescripție: doi ani; cinci ani; cincisprezece ani; douăzeci de ani; douăzeci și cinci de ani. Aceasta înseamnă că, data începerii curgerii termenului de prescripție este ziua săvârșirii infracțiunii. Or, potrivit art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare: în speță, infracțiunea a fost comisă la data de 28 septembrie 2019.

În corespundere cu art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal încetează dacă există circumstanțele care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală. În acest context este de menționat că, potrivit pct. 4) al art. 275 din Codul de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Astfel, Colegiul a apreciat critic argumentele apelantului referitor la faptul că "aplicarea prescripției tragerii la răspundere penală față de inculpat nu constituie temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate, sau, ca excepție, a faptei

prejudiciabile elementele căreia au fost identificate de către instanța de judecată (în sensul recalificării acțiunilor inculpatului în favoarea acestuia)”, or, potrivit prevederilor art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție. Pe cât prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în mod expres descrie cazurile în care se încetează procesul penal, și anume, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) – 9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

S-a indicat că instanța de fond este obligată să ia în considerare cererea inculpatului de încetare a procesului penal, după care, în camera de deliberare, va emite o sentință de încetare a procesului penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar Natalia, prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 iulie 2022, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a recunoaște vinovat pe Pistol Petru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

5.1. În motivarea recursului ordinar, indică că instanța de apel a criticat argumentele procurorului și, la adoptarea deciziei, a făcut referire la prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia procesul penal se încetează dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală. În acest context este de menționat că, potrivit pct. 4) al art. 275 din Codul de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Ignorând faptul că primă instanță a efectuat cercetarea judecătorească, examinând probele prezentate de acuzatorul de stat, și anume: ordonanța de începere a urmăririi penale din 20.01.2021, demers de la Agenția Servicii Publice, copia sentinței Judecătoriei Cimișlia nr.1-214/19, cererea lui Pistol Petru, copia permisului de conducere și alte documente.

În circumstanțele menționate, adică la examinarea materialelor cauzei și stabilirea vinovăției inculpatului, prima instanță urma să se conducă de cerințele art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, adică să pronunțe în privința lui Pistol Petru, sentință de condamnare - fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Astfel, respingând apelul procurorului, Colegiul în descriptivul deciziei din 12 iulie 2022 nu a indicat temeiurile legale pe care se bazează decizia adoptată, în legătură cu care fapt, decizia urmează a fi anulată cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, fără agravarea situația condamnatului.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al

Curtii Supreme de Justiție, ajunge la concluzia că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curtii Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia, or, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală indică că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, procurorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când "*...hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția...*".

Analizând argumentele fixate în recursul ordinar, în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel urmează a fi desființată total pe motivele invocate în recurs, or, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, aceasta este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Asupra celor constatate supra, Colegiul reține că, potrivit actelor judecătorești, prima instanță a hotărât încetarea cauzei penale despre acuzarea lui Pistol Petru pe art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, în temeiul art. 60 Cod penal.

Fiind sesizată cu apel de către acuzare, instanța de apel a menținut sentința primei instanțe fără modificări.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a făcut referire la art. 275 pct. 5)-9) Cod de procedură penală, art. 285 alin.(1) pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, coroborate cu art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

Analizând lucrările cauzei penale, Colegiul penal lărgit constată că în ședința de judecată preliminară, inculpatul Pistol Petru personal, prin înscris autentic a depus cereri privind încetarea procesului penal în temeiul intervenirii termenului de prescripție (f.d. 133) și de examinare a cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f.d. 132).

Fiind dispusă examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, prima instanță a purces la cercetarea judecătorească, audiind în sensul dat inculpatul (f.d. 136).

Colegiul penal lărgit consideră necesar a puncta că soluția instanței de fond, menținută fără modificări de către instanța de apel, contravin normelor penale și celor de procedură penală precum și practicii judiciare constante, deoarece judecând cauza, instanțele eronat au dispus încetarea cauzei penale despre acuzarea lui Pistol Petru pe art. 352¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Din, consecutivitatea prescripțiilor din art. 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul prescripției poate fi dispusă doar de prima instanță, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), prima instanță și instanța de apel (art. 413 al. (1), art. 415 al. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărâsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și intervenirea termenului de prescripție doar prin adoptarea **sentinței** sau **deciziei de condamnare**, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - **cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu liberarea de pedeapsă în temeiul expirării termenului de prescripție.** (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 3), 394, 395 Cod de procedură penală).

În speță, aceste prescripții de drept nu au fost întocmai respectate de către instanțele de fond, or, deși, inculpatul și-a dat acordul la încetarea procesului penal în temeiul intervenirii prescripției tragerii la răspundere penală, la materialele cauzei fiind anexat un asemenea act, instanța de fond a examinat cauza penală în procedură simplificată și nu a finalizat cauza prin pronunțarea unei sentințe de încetare în ședință preliminară.

În situația din speță, instanța de fond acceptând examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, nu mai era în drept de a omite etape din cercetarea judecătorească propriu zisă. Sau prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 06.05.2022 se constată că instanța a purces la etapa dezbaterilor judiciare, fără examinarea probelor, abordare ce contravine prevederilor art. 391 și 394 Cod de procedură penală.

O altă eroare de drept admisă de instanțele de fond se referă la faptul că nu a fost acordată deplină eficiență prevederilor legale transpuse în dispoziția art. 101 Cod de procedură penală.

În lumina practicii CtEDO, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces

echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 CoEDO, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea CtEDO *Suominen versus Finlanda din 01 iulie 2003*).

Potrivit art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă administrată de părți trebuie să fie verificată și apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Colegiul specifică că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor.

La caz, cu referire la învinuirea adusă în baza art. 352¹ alin. (2) Cod penal, instanța de fond nu a făcut o coroborare între probele administrate, ci au fost doar enunțate probele, enumerându-le consecutiv, fără a fi indicat ce circumstanțe acestea confirmă, iar statuările menținute și de instanța de apel nu pot fi considerate că corespunzând exigențelor CoEDO.

Așadar, Colegiul penal lărgit specifică că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în hotărârile instanțelor de fond și de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, în ansamblu, prin coroborare, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Omisiunea instanțelor ce judecă fondul de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

În continuare, Colegiul penal lărgit ține să consemneze că găsește întemeiate criticele titularului dreptului de recurs în partea ce ține de insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel.

Astfel, lecturând textul deciziei, se constată că instanța de apel a dat răspuns la argumentele apelantului prin fraze de ordin general, argumente neconcrete și nefiind întemeiate legal.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelantului, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia hotărârii, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (hotărârea *Ruiz Torija versus Spania*),

acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (hotărârea *Moreira Ferreira versus Portugalia*). Astfel, a avut loc o încălcare esențială a legii procesuale penale, fiind prezentă eroarea de drept stipulată la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât, în urma examinării coroborate a materialului cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept.

7. La rejudecarea cauzei instanța urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate, să le dea o apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de temeiurile casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise cu referire la cerințele apelantului și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Bolgar Natalia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 12 iulie 2022, în cauza penală în privința lui *Pistol Petru X.* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **20 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu